

શું લાંબું છે ? શું ગોળ છે ?

નામનું અનુમાન કરો.

બાળકોને મીકુકાકા ગમે છે. તે તેમની સાથે રોજ રમે છે. આજે તેમણે પોતાના થેલામાં જુદી જુદી વસ્તુઓ રાખી છે અને રમત રમાડે છે. રમતનું નામ છે ‘નામનું અનુમાન કરો.’

મીકુ કાકાએ તેમના થેલામાં હાથ નાખ્યો.

ટીમ - ‘અ’
ગીત ગાય છે.

એક બાજુથી અણીવાળું,
બીજી બાજુથી સપાટ,
વળી, નળી જેવું ગોળ.
બોલો તે શું છે ?

ટીમ 'અ' કહે, 'પેન્સિલ '

◆ શું તમે પણ તે વિચારો છો ?

હવે તમે મીકુકાકાએ પૂછેલા પ્રશ્નનો બીજો
જવાબ વિચારો. _____

હવે ટીમ 'અ' નો વસ્તુને અડવાનો અને
તેનું અનુમાન કરવાનો વારો છે. બધા ગાય છે :

અમને કહો.....

અમને કહો..... તે કેવી છે ?

અમે તેના નામનું અનુમાન કરીશું અને જીતીશું.

ટીમ 'અ' નો છોકરો થેલામાં હાથ નાખે છે. ટીમ 'અ' ના બીજા સભ્યોએ વસ્તુ કઈ છે તેનું
અનુમાન કરવાનું છે. શું તમે તેમને મદદ કરશો ?

બધી બાજુથી ગોળ-ગોળ
ખૂણા વગરનું ગોળ-ગોળ
હું તેને મારા હાથમાં ફેરવી
શકું છું. કહો તો તે શું હશે ?

તેના 'નામનું અનુમાન કરો' રમત બાળકોને જુદી જુદી વસ્તુઓના આકારોનું અવલોકન કરવા અને વર્ણન કરવામાં મદદરૂપ બનશે. વિવિધ વસ્તુઓના ગુણધર્મો, સમાનતા અને જુદાપણાની તેમજ તેમના ભૌતિક લક્ષણો વગેરેની ચર્ચા કરો. જેવી કે ધાર, ખૂણા, બાજુઓ, લીસી કે ખરબચડી સપાટી, ગબડી કે સરકી શકે વગેરેની ચર્ચા કરો. ઉદાહરણ તરીકે, દીવાસળીના ખોખાને ધારદાર ખૂણા હોય છે જેથી તેને ગબડાવી શકાતું નથી. જ્યારે થાળી સપાટ હોય છે અને ગબડી શકે છે.

હવે ટીમ 'બ' નો વસ્તુને સ્પર્શ કરવાનો અને વર્ણન કરવાનો વારો આવ્યો. આમ વારાફરતી રમત આગળ ધપશે.

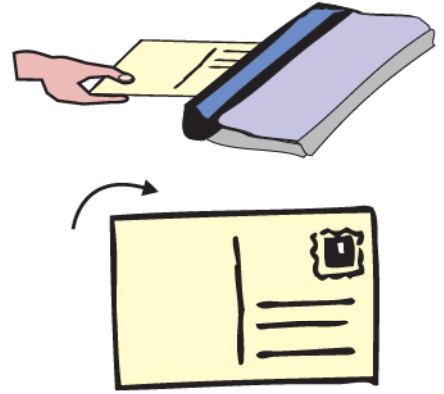
હવે તમે પણ ટુકડી પાડીને રમત રમો. થેલામાં જુદી જુદી વસ્તુઓ મૂકો. એક છોકરીની આંખો પર પટ્ટી બાંધો. તે થેલામાં હાથ નાંખશે. તે વસ્તુને સ્પર્શ કરશે અને તે કેવી છે તેનું વર્ણન કરશે. તેની ટુકડીએ તે વસ્તુ કઈ છે તેનું અનુમાન કરવાનું છે.

પોસ્ટકાર્ડ કેટલું મજબૂત છે ?

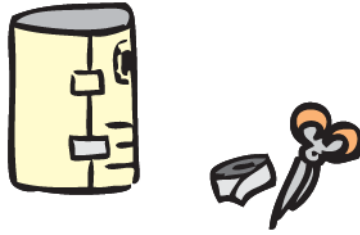
પોસ્ટકાર્ડને એક ખૂણાથી પકડો. જો તમે તેના પર તમારું પુસ્તક મૂકશો તો તેના પર રહેશે ?

હવે આ મુજબ કરો.

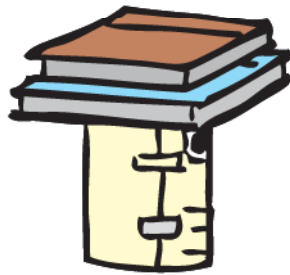
૧. પોસ્ટકાર્ડને વાળી નળી જેવું બનાવો.

૨. તેના બન્ને છેડા ભેગા કરી પટ્ટીથી ચોંટાડો.

૩. તેના પર પુસ્તક મૂકો. પોસ્ટકાર્ડ પર તે ટકે છે ? તેના પર કેટલા પુસ્તકો રહે છે તે જુઓ.

ઉતાવળ કરો ! ઝડપ રાખો !

બાળકો વર્ગમાં વર્તુળાકારે બેઠા છે.

તેઓ આ રમત તાળી પાડીને અને ગીત ગાઈને રમી રહ્યાં છે.

લાંબું શું છે ? ગોળ શું છે ?

આજુ જુઓ બાજુ જુઓ

રીના કહે છે -

બેટ લાંબું છે,
દડો ગોળ છે.
આજુ જુઓ, બાજુ જુઓ.

બધાં બાળકો ગાય છે.

લાંબું શું છે ? ગોળ શું છે ?

આજુ જુઓ બાજુ જુઓ

મીનુ કહે છે -

શીશી લાંબી છે,
ટોપી ગોળ છે.
આજુ જુઓ,
બાજુ જુઓ.

અને રમત આગળ ધપે છે.

◆ હવે, તમે આ રમત તમારા વર્ગમાં રમો. એક લાંબી અને એક ગોળ વસ્તુનું નામ વારાફરતી લેવું. બીજાએ જે વસ્તુનું નામ કહ્યું હોય તે વસ્તુ ફરીવાર ન લેવી.

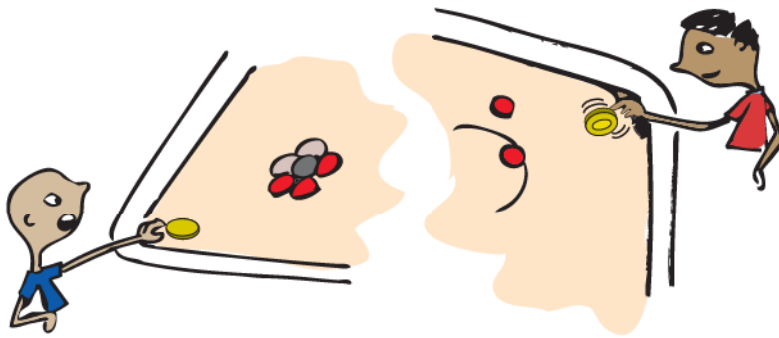
શું ગબડે ? શું સરકે ?

ચિત્ર જુઓ. બગીચામાં કેટલાંક બાળકો વસ્તુઓને ગબડાવી રહ્યાં છે અને કેટલાંક બાળકો વસ્તુઓને સરકાવી રહ્યાં છે.

કેટલીક વસ્તુઓ એવી હોય છે જે ગબડી શકે જ્યારે કેટલીક વસ્તુઓ એવી હોય છે જે સરકી શકે.

કેટલીક વસ્તુઓ સરકી પણ શકે અને ગબડી પણ શકે તેવી હોય છે.

બાળકોના અનુભવ જગતમાં હોય તેવી સરકી શકે અને ગબડી શકે તેવી વસ્તુઓ વિશે વર્ગમાં ચર્ચા કરો. બાળકોને વિવિધ આકારો અને તે વસ્તુઓ કેવી રીતે ગબડે છે અને કેવી રીતે સરકે છે તે જોવામાં મદદ કરો.

તમારી આજુબાજુની વસ્તુઓ જુઓ અને નીચે લખો :

ગબડી શકે તેવી વસ્તુઓ	સરકી શકે તેવી વસ્તુઓ	સરકી શકે અને ગબડી શકે તેવી વસ્તુઓ

મારું નાનકડું વૃક્ષ

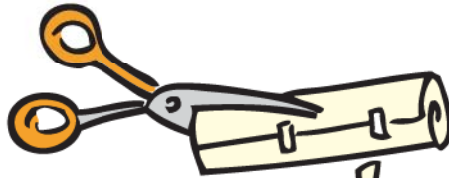
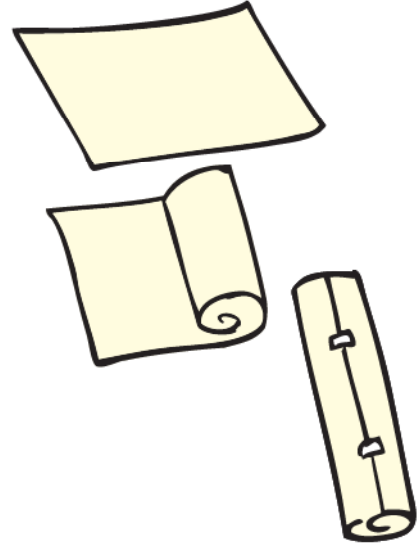
૧. ચિત્રમાં બતાવ્યા મુજબનો એક કાગળ લો.

૨. કાગળ નળી જેવો બને તેમ વાળો.

૩. હવે તમારા કાગળની નળી ચિત્રમાં બતાવ્યા મુજબ દેખાશે. ગુંદર કે પટ્ટીથી તેને ચોંટાડો.

૪. કાગળની નળીના એક છેડાને કાતરની મદદથી ૭ થી ૮ કાપા પાડો.

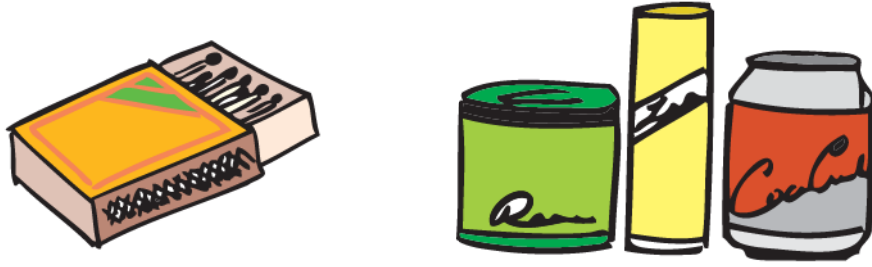
૫. કપાએલા છેડાને નીચે તરફ વાળો. તમારું નાનકડું વૃક્ષ તૈયાર ! તેને મનગમતો રંગ કરો.

સૌથી ઊંચો ટાવર

- ◆ જુદી જુદી વસ્તુઓ ભેગી કરો જેવી કે, જુદાં જુદાં પ્રકારના ખોખાં, દડા, રબર, દીવાસળીનાં ખોખાં વગેરે.
- ◆ માત્ર દીવાસળીના ખોખાં કે માત્ર ડબ્બાનો ઉપયોગ કરીને તમારા ટાવર બનાવો.

હવે, બુટના ખોખાં તથા ડબ્બા, દડા અને દીવાસળીના ખોખાં જેવી વિવિધ વસ્તુઓ ભેગી કરીને ટાવર બનાવો.

હવે કયા આકારો એકબીજા પર ગોઠવી શકાય અને કયા આકારો એકબીજા પર ગોઠવી ન શકાય તેની ચર્ચા વર્ગમાં કરો. બાળકોને વસ્તુ સપાટ છે કે નથી તે જોવા માટે પ્રેરો. બાળકોને એ પણ સમજાવો કે જેનો પાયો પહોળો હોય તેવી વસ્તુઓ સ્થિર રહી શકે છે જેમ કે, દુકાનમાં સાબુના ખોખાં, ડબ્બા વગેરે સ્થિર ગોઠવાયેલ હોય છે. બાળકો 'સાતોડિયું' જેવી રમતોનો આનંદ માણશે જેમાં બાળકોની એક ટીમ દડા પાછળ દોડતી હોય ત્યારે બીજી ટુકડી અનિયમિત આકારના પથ્થર ઝડપથી એકબીજા પર ગોઠવતી હોય.

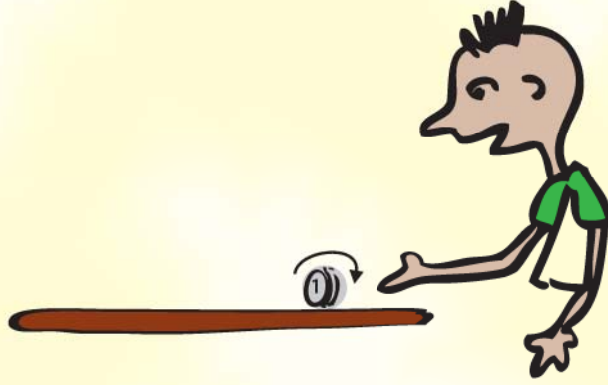
સિક્કાની રમત

તમારા સિક્કાથી આવું કરવાનો (આ રમત રમવાનો) પ્રયત્ન કરો.

* સિક્કાને આ રીતે પકડો.

સિક્કાને ગોળગોળ ફેરવો. શું તે દડા જેવો દેખાય છે ?

* શું સિક્કો ગબડે છે ? શું તે સરકે છે ? પ્રયત્ન કરો.

* શું તમે એક રૂપિયાના સિક્કાને આ રીતે ઊભો રાખી શકો ? _____

આ જ રીતે ૨ રૂપિયા અને ૫ રૂપિયાના સિક્કાને ઊભા રાખવાનો પ્રયત્ન કરો.

